

ส่วนที่๓

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กมค.

โทร. ๐ ๒๒๐๕ ๓๕๘๓

ที่ ๐๐๑๑.๒๔/๒๕๖๖

วันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๖

เรื่อง แจ้งเวียนคำสั่ง ตร. เรื่อง การบันทึกภาพและเสียงในขณะที่จับและควบคุมฯ ตาม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปราม การทรมานและการกระทำให้นुकคนสูญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕

เรียน ผบ.ตร.

รอง ผบ.ตร. จตช. หรือตำแหน่งเทียบเท่า

ผู้ช่วย ผบ.ตร. รอง จตช. หรือตำแหน่งเทียบเท่า

เพื่อโปรดทราบ

ผบช. หรือตำแหน่งเทียบเท่า

ผบก. ในสังกัด สง.ผบ.ตร. หรือตำแหน่งเทียบเท่า

ด้วย ตร. ได้มีคำสั่ง ที่ ๕๕๑/๒๕๖๖ ลง ๒๕ ก.ย.๖๖ เรื่อง การบันทึกภาพและเสียง ในขณะที่จับและควบคุม การแจ้งการควบคุมตัว การบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกควบคุมตัว การแจ้งเรื่องกรณี ที่ผู้ถูกควบคุมตัวถึงแก่ความตาย และการแจ้งเหตุแห่งคดีให้พนักงานอัยการทราบ ตาม พ.ร.บ.ป้องกัน และปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นुकคนสูญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕

เพื่อให้การดำเนินการตามคำสั่งดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงขอเรียนมายังท่าน ดังนี้

๑. การดำเนินการเกี่ยวกับการบันทึกภาพและเสียงในขณะที่จับและควบคุม การแจ้งการ ควบคุมตัว การบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกควบคุมตัว การแจ้งเรื่องกรณีที่ถูกควบคุมตัวถึงแก่ความตาย และการแจ้งเหตุแห่งคดีให้พนักงานอัยการทราบ ตาม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำ ให้นुकคนสูญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕ ให้ถือปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว

๒. การจัดเก็บสิ่งบันทึกภาพและเสียงตามคำสั่งดังกล่าว ในเบื้องต้นให้ดำเนินการจัดเก็บ ในอุปกรณ์จัดเก็บข้อมูล (External Harddisk ขนาดความจุ ๕ TB) ซึ่ง ตร. ได้แจกจ่ายไปพลางก่อน สำหรับการจัดเก็บลงในระบบจัดเก็บข้อมูลภาพและเสียง (EDTOPS) ตามคำสั่งดังกล่าว สทส.(ศทก.) และ กมค.(คต.) จะดำเนินการจัดอบรมให้คำแนะนำขึ้นตอนการดำเนินการให้กับเจ้าหน้าที่ฝ่ายปฏิบัติ ในแต่ละ บช. เพื่อเข้าใช้งานระบบจัดเก็บฯ ตามลำดับ (โดยระบบออนไลน์) ส่วนการใช้งานระบบจัดเก็บฯ จะแจ้งให้ทราบต่อไป

กมค. จึงขอแจ้งเวียนคำสั่งดังกล่าวมายังท่านเพื่อให้โปรดแจ้งเวียนให้ข้าราชการตำรวจ ในสังกัดทราบเพื่อถือปฏิบัติต่อไป รายละเอียดปรากฏตามลิงก์และคิวอาร์โค้ดที่แนบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

พล.ต.ท.

(ไตรรงค์ มิวพรรณ)

ผบช.กมค.

<https://bit.ly/462y11Z>

คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ที่ ๕๕๖/๒๕๖๖

เรื่อง การบันทึกภาพและเสียงในขณะจับและควบคุม การแจ้งการควบคุมตัว การบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกควบคุมตัว การแจ้งเรื่องกรณีที่ถูกควบคุมตัวถึงแก่ความตาย และการแจ้งเหตุแห่งคดีให้พนักงานอัยการทราบ ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นुकคสสุญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕

ด้วยสำนักงานตำรวจแห่งชาติเห็นสมควรกำหนดแนวทางปฏิบัติในการบันทึกภาพและเสียงในขณะจับและควบคุม การแจ้งการควบคุมตัว การบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกควบคุมตัว การแจ้งเรื่องกรณีที่ถูกควบคุมตัวถึงแก่ความตาย และการแจ้งเหตุแห่งคดีให้พนักงานอัยการทราบ ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นुकคสสุญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕

เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นुकคสสุญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นไปโดยเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และเป็นไปในแนวทางเดียวกัน อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๓ (๔) แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ และ ข้อ ๕ ข้อ ๗ ข้อ ๘ แห่งระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นुकคสสุญหายว่าด้วยการบันทึกภาพและเสียงในขณะจับและควบคุม การแจ้งการควบคุมตัว และการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกควบคุมตัว พ.ศ. ๒๕๖๖ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ จึงออกคำสั่ง ดังนี้

ข้อ ๑ ในคำสั่งนี้ หากคำใดมิได้ให้ความหมายไว้ ให้ถือความหมายตามที่กฎหมาย ระเบียบ คำสั่งกำหนด

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกคำสั่งและหนังสือของ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ดังนี้

(๑) คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๑๗๘/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๔ เรื่อง การบันทึกภาพและเสียงการตรวจค้น จับกุม และการสอบสวนคดีอาญา

(๒) หนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ส่วนที่สุด ที่ ๐๐๑๑.๒๔/๑๔๒๕ ลงวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๖ เรื่อง กำหนดแนวทางการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นुकคสสุญหาย พ.ศ.๒๕๖๕

(๓) หนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ส่วนที่สุด ที่ ๐๐๑๑.๒๔/๑๔๘๔ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๖ เรื่อง กำหนดแนวทางการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นुकคสสุญหาย พ.ศ.๒๕๖๕ (เพิ่มเติม)

(๔) หนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๐๐๑๑.๒๔/๒๐๔๕ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๖ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการแจ้งเรื่องกรณีผู้ถูกควบคุมตัวถึงแก่ความตาย ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นुकคสสุญหาย พ.ศ.๒๕๖๕

ข้อ ๓ ในคำสั่งนี้

“การบันทึกภาพและเสียง” หมายความว่า การจัดทำข้อมูลสิ่งบันทึกภาพและเสียงด้วยวิธีการต่อเนื่องด้วยลำดับภาพและเสียง ทั้งนี้ ไม่ว่าจะจัดทำโดยสิ่งบันทึกภาพและเสียงเป็นงานเดี่ยว หรือหลายงานประกอบกัน โดยมีได้มีการติดต่อเพิ่มเติมลงในภาพและเสียงที่ได้มีการบันทึกไว้

“สิ่งบันทึกภาพและเสียง” หมายความว่า งานอันประกอบด้วยลำดับภาพและเสียงที่บันทึกลงในวัสดุ ไม่ว่าจะมิลักษณะใด ๆ อันสามารถที่จะนำมาเล่นซ้ำได้อีก โดยใช้เครื่องมือที่จำเป็นสำหรับการใช้วัสดุนั้น

“เหตุสุดวิสัย” หมายความว่า เหตุที่เกิดขึ้นโดยฉับพลันซึ่งไม่อาจป้องกัน ทำให้ไม่สามารถบันทึกภาพและเสียงได้

“ศูนย์รับแจ้ง” หมายความว่า สถานที่หรือระบบอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งพนักงานอัยการ นายอำเภอ หรือผู้อำนวยการสำนักงานการสอบสวนและนิติการ กรมการปกครอง กำหนดขึ้นสำหรับการดำเนินการตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕

“เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้รับผิดชอบ” หมายความว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ได้ทำการควบคุมตัว จับ ชั่ง กักตัว กักขัง หรือกระทำด้วยประการอื่นใดในทำนองเดียวกัน อันเป็นการจำกัดเสรีภาพในร่างกายของบุคคล แต่หากได้ส่งตัวให้พนักงานสอบสวนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว ให้หมายความถึงหัวหน้าพนักงานสอบสวนหรือหัวหน้าหน่วยงานที่ได้รับและควบคุมตัวบุคคลดังกล่าวไว้

“ระบบจัดเก็บข้อมูล” หมายความว่า ระบบจัดเก็บข้อมูลภาพและเสียง (Enforced Disappearance and Torture of Person System : EDTOPS) เพื่อรองรับการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕

“มาตรการทางเทคโนโลยี” หมายความว่า เทคโนโลยีที่ออกแบบมาเพื่อควบคุมการเข้าถึง หรือแยกความแตกต่างของสิ่งบันทึกภาพและเสียงในระบบจัดเก็บข้อมูล โดยเทคโนโลยีเช่นว่านี้ได้นำมาใช้กับสิ่งบันทึกภาพและเสียงนั้นอย่างมีประสิทธิภาพ

“การหลบเลี่ยงมาตรการทางเทคโนโลยี” หมายความว่า การกระทำด้วยประการใด ๆ โดยเจตนา ทำให้มาตรการทางเทคโนโลยีไม่เกิดผล

ข้อ ๔ บรรดาระเบียบ และคำสั่งอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งกับคำสั่งนี้ให้ใช้คำสั่งนี้แทน

ข้อ ๕ วิธีปฏิบัติเรื่องใดที่มีได้กำหนดในคำสั่งนี้ไว้โดยเฉพาะ ให้ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง หรือหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง

หมวด ๑

การบันทึกภาพและเสียง

ส่วนที่ ๑

การบันทึกภาพและเสียงในขณะที่จับและควบคุม

ข้อ ๖ ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้รับผิดชอบบันทึกภาพและเสียงอย่างต่อเนื่องในขณะที่จับและควบคุม จนกระทั่งส่งตัวให้พนักงานสอบสวนหรือปล่อยตัวบุคคลดังกล่าวไป เว้นแต่มีเหตุสุดวิสัยที่ไม่สามารถกระทำได้อีกก็ให้บันทึกเหตุนั้นเป็นหลักฐานไว้ในแบบ ปท.๓ ห้ายคำสั่งนี้

เมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้รับผิดชอบ นำตัวผู้ถูกจับไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่ถูกจับแล้ว ให้สิ้นสุดการบันทึกภาพและเสียงตามวรรคหนึ่งเมื่อได้ส่งตัวให้แก่พนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่ถูกจับ

เว้นแต่สามารถนำตัวไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบได้ในขณะนั้น ให้สิ้นสุดการบันทึกภาพและเสียงเมื่อได้ส่งตัวให้แก่พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ

การจับและควบคุมตามหมายของศาล และหมายนั้นกำหนดให้ส่งบุคคลไปยังศาลซึ่งออกหมายหรือเจ้าพนักงานตามที่กำหนดไว้ในหมาย ให้สิ้นสุดการบันทึกภาพและเสียงเมื่อได้ส่งตัวให้แก่ศาล หรือเจ้าพนักงานตามที่กำหนดไว้ในหมายนั้น

ในกรณีไม่อาจส่งตัวไปยังศาลซึ่งออกหมายได้ในขณะนั้น เนื่องจากเป็นเวลาที่ศาลปิดหรือใกล้จะปิดทำการ ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้รับผิดชอบนำตัวผู้ถูกจับส่งพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่ถูกจับ และให้สิ้นสุดการบันทึกภาพและเสียง เมื่อได้ส่งตัวให้แก่พนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่ถูกจับนั้น

ให้หัวหน้าหน่วยงานแห่งท้องที่ที่ถูกจับซึ่งได้รับมอบตัวผู้ถูกจับ รีบส่งตัวผู้ถูกจับไปยังพนักงานสอบสวนท้องที่ที่รับผิดชอบ หรือไปยังศาลซึ่งออกหมายจับเมื่อถึงเวลาศาลเปิดทำการ โดยไม่ต้องบันทึกภาพและเสียงในขณะย้ายสถานที่ แต่ต้องทำบันทึกการควบคุมตัวเป็นหลักฐานไว้ในแบบ ปท.๑ ท้ายคำสั่งนี้

การจับและควบคุมในกรณีอื่นซึ่งมิใช่กรณีตามที่กล่าวข้างต้นให้สิ้นสุดการบันทึกภาพและเสียงเมื่อมีเหตุทำให้ผู้ถูกจับหรือควบคุมพ้นจากการจับหรือควบคุมของเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้รับผิดชอบ

ข้อ ๗ การบันทึกภาพและเสียงให้เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้รับผิดชอบดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์บันทึกภาพและเสียงที่หน่วยงานจัดหาให้ หรือกรณีจำเป็นอาจใช้อุปกรณ์อื่นใดที่สามารถบันทึกภาพเหตุการณ์และเสียงได้ชัดเจนเพียงพอที่จะทำให้เห็นผู้ถูกควบคุมตัว พฤติการณ์ในขณะที่จับและควบคุมที่เกิดขึ้น และสามารถเปิดสิ่งบันทึกภาพและเสียงดังกล่าวเพื่อตรวจสอบได้

(๒) ไม่กระทำการใด ๆ ด้วยความจงใจที่ส่งผลให้ประสิทธิภาพในการบันทึกภาพและเสียงลดลง

(๓) กรณีไม่สามารถบันทึกภาพและเสียงได้อันเกิดจากเหตุสุดวิสัย เมื่อเหตุสุดวิสัยสิ้นสุดลง ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้รับผิดชอบดำเนินการบันทึกภาพและเสียงในทันทีเท่าที่จะสามารถกระทำได้

ส่วนที่ ๒

การจัดเก็บ การเก็บรักษา และการเผยแพร่สิ่งบันทึกภาพและเสียง

ข้อ ๘ การจัดเก็บสิ่งบันทึกภาพและเสียงลงในระบบจัดเก็บข้อมูล ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้รับผิดชอบนำสิ่งบันทึกภาพและเสียงตั้งแต่เริ่มการจับหรือควบคุมจนกระทั่งส่งตัวให้พนักงานสอบสวน หรือศาล หรือปล่อยตัวบุคคลดังกล่าวไป บันทึกลงในระบบจัดเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ในโอกาสแรกหลังจากที่ได้ส่งตัวบุคคลดังกล่าวให้พนักงานสอบสวน หรือศาล หรือปล่อยตัวไปแล้วแต่กรณี โดยให้บันทึกอ้างอิงตามหมายเลขคดี เลขรับคำแจ้งความ ข้อหรือลำดับในสมุดรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดี หรือสมุดรายงานประจำวันธุรการ แล้วแต่กรณีตามขั้นตอนและวิธีการที่สำนักงานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกำหนด

เพื่อควบคุมการเข้าถึง หรือแยกความแตกต่างของสิ่งบันทึกภาพและเสียง ให้สำนักงานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กำหนดหรือจัดทำมาตรการทางเทคโนโลยีแล้วบันทึกลงในสิ่งบันทึกภาพและเสียงในระบบจัดเก็บข้อมูลตามวรรคหนึ่ง

เพื่อประโยชน์ในการอ้างอิงเป็นพยานหลักฐานในคดีที่ทั้งปวงให้สิ่งบันทึกภาพและเสียงที่เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้รับผิดชอบได้บันทึกลงในระบบจัดเก็บข้อมูลตามคำสั่งนี้ เป็นต้นฉบับของสิ่งบันทึกภาพและเสียงตามมาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง

ข้อ ๙ ให้สำนักงานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ ดังนี้

- (๑) จัดทำระบบจัดเก็บข้อมูล เพื่อเป็นศูนย์จัดเก็บข้อมูลของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- (๒) กำหนดขั้นตอนวิธีการนำสิ่งบันทึกภาพและเสียงบันทึกลงในระบบจัดเก็บข้อมูล
- (๓) กำหนดหรือจัดทำมาตรการทางเทคโนโลยี และมาตรการป้องกันรักษาความปลอดภัยของข้อมูล รวมทั้งการลบหรือทำลายสิ่งบันทึกภาพและเสียง
- (๔) การอื่นใดที่เกี่ยวกับการจัดทำระบบจัดเก็บข้อมูล

ข้อ ๑๐ ในกรณีที่ศูนย์รับแจ้งตรวจสอบการควบคุมตัวแล้วไม่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการทรมาน การกระทำที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือการกระทำที่บุคคลสูญหาย ให้เก็บรักษา สิ่งบันทึกภาพและเสียงตามมาตรา ๒๒ ไว้อย่างน้อยหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันแจ้ง เว้นแต่ ผู้ถูกจับหรือควบคุม ได้รับความยินยอมหรือถึงแก่ความตาย ให้เก็บสิ่งบันทึกภาพและเสียงไว้อย่างน้อยสองปี

กรณีมีการดำเนินการตามมาตรา ๒๖ มาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๓๑ ก่อนสิ้นสุดระยะเวลาการจัดเก็บ ตามวรรคหนึ่ง ให้เก็บสิ่งบันทึกภาพและเสียงไว้ต่อไปจนกว่าคดีนั้นจะถึงที่สุดหรือขาดอายุความ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๑ ห้ามทำการแก้ไข เปลี่ยนแปลง ตัดต่อ ลบ ทำลาย คัดลอก หรือเปิดเผย สิ่งบันทึกภาพและเสียง ในรูปแบบประการใด เว้นแต่ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) การคัดลอก การเปิดเผย การเผยแพร่ การส่งต่อ และการส่งมอบสิ่งบันทึกภาพและเสียง เพื่อการสืบสวนสอบสวน การพิจารณาคดี การดำเนินการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้ การคัดลอก การเปิดเผย การเผยแพร่ การส่งต่อและการส่งมอบดังกล่าวให้ถือปฏิบัติตามระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่าด้วยการจัดให้มี ข้อมูลข่าวสารของทางราชการให้ประชาชนเข้าตรวจดู พ.ศ. ๒๕๔๗

(๒) การส่งต่อและการส่งมอบสิ่งบันทึกภาพและเสียงเพื่อการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามมาตรา ๒๒ วรรคสอง

(๓) พ้นกำหนดระยะเวลาการจัดเก็บตามข้อ ๑๐ แล้ว ทั้งนี้ ให้สำนักงานเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารลบหรือทำลายสิ่งบันทึกภาพและเสียงได้ ตามวิธีการและขั้นตอนที่สำนักงานเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารกำหนด

การจะเปิดเผยหรือไม่เปิดเผย หรือสำเนาข้อมูลส่งต่อไปยังบุคคลหรือหน่วยงานใดตาม (๑) และ (๒) ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของหัวหน้าหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้รับผิดชอบสังกัดหรือปฏิบัติราชการ เว้นแต่ การดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี หรือการดำเนินการเพื่อประโยชน์ของทางราชการ สำนักงานเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร โดยความเห็นชอบของผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ จะสำเนาสิ่งบันทึกภาพและเสียงแล้ว จัดส่งให้หน่วยงานราชการอื่นก็ได้

ข้อ ๑๒ ห้ามกระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการหลบเลี่ยงมาตรการทางเทคโนโลยี ซึ่งสำนักงาน เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกำหนดหรือจัดทำขึ้นตามข้อ ๘ วรรคสอง

ข้อ ๑๓ ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจดังต่อไปนี้ที่มีสิทธิและหน้าที่ในการเข้าถึงระบบจัดเก็บข้อมูลภาพและเสียง

(๑) เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้รับผิดชอบ

(๒) เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดของสำนักงานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หรือบุคคล หรือนิติบุคคล ที่ได้รับมอบหมายจากสำนักงานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

- (๓) เจ้าหน้าที่ตำรวจอื่น ที่ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าหน่วยงานในระดับกองบังคับการขึ้นไป
 (๔) หัวหน้าหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้รับผิดชอบสังกัดหรือปฏิบัติราชการ

หมวด ๒

การแจ้งการควบคุมตัว และการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกควบคุมตัว

ข้อ ๑๔ เมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้รับผิดชอบได้ดำเนินการจับหรือควบคุมบุคคลใดตามมาตรา ๒๒ ให้แจ้งข้อมูลแก่พนักงานอัยการที่สำนักงานอัยการสูงสุดมอบหมาย และนายอำเภอในท้องที่ที่มีการควบคุมตัว สำหรับในกรุงเทพมหานคร ให้แจ้งพนักงานอัยการที่สำนักงานอัยการสูงสุดมอบหมาย และผู้อำนวยการสำนักงานสอบสวนและนิติการ กรมการปกครอง ผ่านทางศูนย์รับแจ้งโดยทันทีที่มีข้อมูล ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อ สกุล หมายเลขประจำตัวประชาชนหรือหมายเลขเอกสารอื่นที่ใช้ระบุตัวตน ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ และอายุโดยประมาณของผู้ถูกจับและควบคุม (หากไม่ทราบให้ระบุว่าไม่ทราบ)

(๒) วัน เวลา และสถานที่ที่ทำการจับและควบคุม

(๓) พฤติการณ์ในการจับและควบคุมบุคคลดังกล่าวโดยย่อ

(๔) สถานที่ที่จะนำตัวบุคคลดังกล่าวไปควบคุมไว้

(๕) ภาพถ่ายผู้ถูกจับและควบคุม

(๖) ชื่อ สกุล และตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้รับผิดชอบ ที่ทำการจับและควบคุมตาม มาตรา ๒๒ รวมทั้งหมายเลขโทรศัพท์ที่สามารถติดต่อได้

(๗) เหตุสุดวิสัยในกรณีที่ไม่สามารถบันทึกภาพและเสียงได้ในขณะจับและควบคุม (ถ้ามี)

เมื่อได้รับหลักฐานแห่งการรับแจ้งจากศูนย์รับแจ้งแล้วให้เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้รับผิดชอบรีบรายงานหัวหน้าหน่วยงานที่สังกัดหรือปฏิบัติราชการทราบ

เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการระบบอิเล็กทรอนิกส์ของศูนย์รับแจ้งของสำนักงานอัยการสูงสุด และกรมการปกครองกำหนดขึ้นเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ให้หัวหน้าสถานีตำรวจ หรือหัวหน้าหน่วยงานที่มีอำนาจจับหรือควบคุม ออกคำสั่งแต่งตั้งหรือมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทำหน้าที่บริหารจัดการและเป็นผู้ดูแลระบบตามวิธีการและขั้นตอนท้ายคำสั่งนี้

ข้อ ๑๕ ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้รับผิดชอบบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกควบคุมตัวตามมาตรา ๒๓ เป็นหลักฐานไว้ในแบบ ปท.๑ ท้ายคำสั่งนี้ แล้วจัดเก็บไว้ในสารบบของหน่วยงานที่สังกัดหรือปฏิบัติราชการ

การจัดทำสารบบจัดเก็บเอกสารแบบ ปท.๑ ให้จัดเก็บไว้เป็นเอกสาร เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ หรือวิธีการอื่นใดตามที่หัวหน้าหน่วยงานกำหนด

ข้อ ๑๖ ในกรณีที่พนักงานอัยการหรือพนักงานฝ่ายปกครองผู้รับแจ้งดำเนินการตรวจสอบการควบคุมตัวตามที่ได้รับแจ้งตามข้อ ๑๔ แล้วพบว่าการควบคุมตัวมีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการกระทำความผิดหรือกระทำที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือการกระทำที่บุคคลสูญหาย ให้ดำเนินการดังนี้

(๑) ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้รับผิดชอบ หัวหน้าหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้นั้นสังกัดหรือปฏิบัติราชการ หรือพนักงานสอบสวน อำนวยความสะดวกตามที่ได้รับการประสานไปตามหน้าที่และอำนาจ

(๒) กรณีผู้อำนวยการศูนย์รับแจ้งขอให้หน่วยงานตาม (๑) เปิดเผยหรือส่งสำเนาข้อมูลตามแบบ ปท.๑ ให้หัวหน้าหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้รับผิดชอบสังกัดหรือปฏิบัติราชการเปิดเผยหรือส่งสำเนาข้อมูลตามแบบ ปท.๑ ตามคำร้องขอ

(๓) กรณีมีการร้องขอให้เปิดเผยข้อมูลสิ่งบันทึกภาพและเสียงตามมาตรา ๒๒ หรือในกรณีจำเป็นต้องใช้สิ่งบันทึกภาพและเสียงเป็นพยานหลักฐานประกอบการไต่สวนของศาลตามมาตรา ๒๒ ให้เปิดเผยข้อมูลสิ่งบันทึกภาพและเสียง หรือจัดส่งสำเนาข้อมูลสิ่งบันทึกภาพและเสียงดังกล่าวไปตามหน้าที่และอำนาจ

กรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้รับผิดชอบมิได้สังกัดหรือปฏิบัติราชการในหน่วยงานที่รับมอบตัว ให้หัวหน้าหน่วยงานผู้รับมอบตัวอำนวยความสะดวกและประสานขอข้อมูลตาม (๒) และ (๓) จากหัวหน้าหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้รับผิดชอบสังกัดหรือปฏิบัติราชการ

หัวหน้าหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้รับผิดชอบสังกัดหรือปฏิบัติราชการ อาจปฏิเสธการเปิดเผยสิ่งบันทึกภาพและเสียงตามมาตรา ๒๒ ก็ได้ หากการเปิดเผยดังกล่าวอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศละเมิดต่อความเป็นส่วนตัว หรือก่อให้เกิดผลร้ายต่อบุคคล หรือเป็นอุปสรรคต่อการสืบสวนสอบสวนคดีอาญา

ทั้งนี้ ในกรณีที่มิได้เปิดเผยข้อมูลดังกล่าว ให้หัวหน้าหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้รับผิดชอบสังกัดหรือปฏิบัติราชการ มีหนังสือพร้อมเหตุผลที่ปฏิเสธแจ้งไปยังศูนย์รับแจ้งทราบเพื่อพิจารณาดำเนินการตามข้อมูลที่ศูนย์รับแจ้งมีอยู่ต่อไป

หมวด ๓

การยื่นคำร้องต่อศาลท้องถิ่นที่มีอำนาจพิจารณาคดีอาญาเพื่อให้มีคำสั่งยุติการกระทำหมิ่น
การกระทำการที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือกระทำให้บุคคลสูญหาย

ข้อ ๓๗ เมื่อมีการอ้างต่อพนักงานสอบสวนว่า มีบุคคลถูกกระทำหมิ่น ถูกกระทำการที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือถูกกระทำให้สูญหาย ให้พนักงานสอบสวนรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานแล้วยื่นคำร้องต่อศาลท้องถิ่นที่มีอำนาจพิจารณาคดีอาญาเพื่อให้มีคำสั่งยุติการกระทำเช่นนั้นทันที หรืออาจส่งเรื่องพร้อมด้วยพยานหลักฐานเพื่อให้พนักงานอัยการท้องถิ่นพิจารณาดำเนินการยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๒๒ ก็ได้

ในกรณีส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินการ หากพนักงานอัยการรับเรื่องแล้วเห็นว่าข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานยังไม่เพียงพอ และขอให้พนักงานสอบสวนแสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพิ่มเติม ให้พนักงานสอบสวนรีบแสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน แล้วส่งให้แก่พนักงานอัยการเพื่อพิจารณาดำเนินการโดยด่วน

หมวด ๔

การแจ้งเรื่องการตายตามมาตรา ๒๘

ข้อ ๓๘ ในกรณีที่ผู้ถูกควบคุมตัวถึงแก่ความตาย ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้รับผิดชอบมีหนังสือแจ้งเรื่องการถึงแก่ความตายของผู้ถูกควบคุมไปยังคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย ผ่านอธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ โดยพลัน

การแจ้งตามวรรคก่อนให้จัดส่งโดยทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ไปยังกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ตามแบบหนังสือแจ้งเรื่องการตายและไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ท้ายคำสั่งนี้

หมวด ๕
การแจ้งเหตุแห่งคดีตามมาตรา ๓๑ วรรคสาม

ข้อ ๓๙ เมื่อมีผู้ร้องทุกข์หรือผู้กล่าวโทษให้ดำเนินคดีในความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และความผิดอื่นที่เกี่ยวข้องกัน ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ แจ้งเหตุแห่งคดีให้พนักงานอัยการทราบเพื่อเข้าตรวจสอบหรือกำกับการสอบสวนทันทีที่รับคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ

ในการสอบปากคำผู้ร้องทุกข์หรือผู้กล่าวโทษ ให้สอบถามคำให้การของผู้เสียหายให้ปรากฏชัดแจ้งว่า ได้มีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษกับพนักงานสอบสวนหน่วยงานอื่นด้วยหรือไม่

การแจ้งเหตุแห่งคดีตามวรรคหนึ่งให้ทำเป็นหนังสือส่งไปยังศูนย์ป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย สำนักงานอัยการสูงสุด ตามที่อัยการสูงสุดกำหนดท้ายคำสั่งนี้ ดังนี้

(๑) กรณีเหตุเกิดในกรุงเทพมหานคร ให้แจ้งไปยังผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย

(๒) กรณีเหตุเกิดนอกกรุงเทพมหานคร ให้แจ้งไปยังอัยการจังหวัดประจำศูนย์ป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย

ข้อ ๒๐ การตั้งข้อหาในสำนวนการสอบสวนและการบันทึกข้อมูลทางคดีลงในระบบสารสนเทศสถานีตำรวจ (CRIMES) ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการ ดังนี้

(๑) ให้ตั้งข้อหาตามพระราชบัญญัตินี้เป็นข้อหาหลัก ส่วนข้อหาในความผิดอื่นที่เกี่ยวข้องกันเป็นข้อหารอง

(๒) การบันทึกข้อมูลทางคดีลงในระบบสารสนเทศสถานีตำรวจ (CRIMES) ให้บันทึกข้อหาตามบัญชีข้อหาท้ายคำสั่งนี้เป็นข้อมูลหลัก ส่วนข้อหาความผิดอื่นเป็นข้อหารอง

ข้อ ๒๑ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปด้วยความเรียบร้อยตามกรอบของกฎหมาย ให้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้น ได้แก่ ผู้บัญชาการ ผู้บังคับการ ผู้กำกับการ และหัวหน้าสถานีตำรวจ มีหน้าที่ควบคุม กำกับดูแล ชี้แจงทำความเข้าใจและกำกับการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัด ในการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งบูรณาการและประสานงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง โดยเคร่งครัด

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๖

พลตำรวจเอก

(ตำรวจศักดิ์ กิตติประภัสร์)

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

เอกสารท้ายคำสั่ง

<https://bit.ly/462y11Z>